

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตร และปัญหาการบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ พุทธศักราช 2535 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536) ในวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา ประชากร คือ ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชา จำนวน 30 คน และอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 75 คน ในวิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 5 แห่ง คือ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา รวมประชากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 105 คน สำหรับเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษา ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ สำหรับอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามอาจารย์ผู้สอนไปยังวิทยาลัยพลศึกษา จำนวน 5 แห่ง โดยใช้บริการทางไปรษณีย์ และเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้บริหาร รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผู้บริหาร จำนวน 30 คน ให้สัมภาษณ์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 อาจารย์ผู้สอนจำนวน 75 คน ตอบแบบสอบถาม จำนวน 75 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมได้ ผู้วิจัยวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนแบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษา และอาจารย์ผู้สอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46 - 50 ปี และมีอายุราชการระหว่าง 21 - 25 ปี วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท ตำแหน่งปัจจุบันเป็นหัวหน้าภาควิชา มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่ำกว่า 6 ปี และเคยเข้ารับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ

อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 45 ปี วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการสอนในวิทยาลัยพลศึกษา 16 - 20 ปี สอนในกลุ่มวิชาเนื้อหา และไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ พุทธศักราช 2535 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536) ในวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา

2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตร

2.1.1. การจัดเอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสำรวจจำนวนและสภาพของเอกสารประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในวิทยาลัย จัดสรรงบประมาณสนับสนุน และอำนวยความสะดวกด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำเอกสาร และสื่อการเรียนการสอน มีระบบการจัดเก็บ โดยจัดเก็บไว้ในห้องโสตทัศนศึกษาและห้องสมุด อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร ตำรา วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน โดยผู้บริหารจัดเตรียมหลักสูตรไว้ให้อาจารย์ผู้สอนได้ศึกษา ส่วนการจัดทำเอกสารและสื่อประกอบการสอน อาจารย์ผู้สอนดำเนินการจัดทำด้วยตนเอง โดยได้รับบริการด้านวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดทำ และจัดทำให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1.2 การเตรียมบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสำรวจความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน โดยการตรวจสอบจากคุณวุฒิและประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์ผู้สอนและจัดส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมระยะสั้น อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรที่วิทยาลัยพลศึกษา กรมพลศึกษา หรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดขึ้น

2.1.3 การจัดอาคารสถานที่ พบว่า ผู้บริหารจัดการห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาและแผนการเรียน อาจารย์ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการจัดอาคารสถานที่

2.1.4 การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้บริหารติดต่อประสานงานในเรื่องการจัดเตรียมวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักศึกษา และการจัดส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการรับเลี้ยงดูเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล ที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติตรงกับลักษณะของวิชาที่เปิดสอน อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานในเรื่องการส่งนักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการ

2.1.5 การเตรียมงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารจัดการให้อาจารย์ผู้สอน มีส่วนร่วมในการเสนอขอประมาณค่าใช้จ่าย งบประมาณส่วนใหญ่มาจากเงินบำรุงการศึกษา โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการทุกฝ่าย และหัวหน้าภาควิชาช่วยกันจัดทำแผนการเตรียมงบประมาณ อาจารย์ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการเตรียมจัดสรรงบประมาณ

2.1.6 การจัดระบบบริหารงานการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารจัดการแบ่งสายงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการปฏิบัติด้านหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการใช้หลักสูตรตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.1.7 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารจัดการพิมพ์เอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับหลักสูตรไปยังหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยกำหนดระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ในช่วงก่อนการใช้หลักสูตร อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือแก่ทางวิทยาลัยในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับนักศึกษาและผู้ปกครองทราบ

2.2 ด้านการดำเนินงานบริหารหลักสูตร

2.2.1 การวางแผนงานด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารจัดการทำแผนงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความต้องการของอาจารย์ผู้สอน และจัดทำโครงการวิชาการที่มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นผู้รับผิดชอบในการวางแผนงานด้านวิชาการ อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ

2.2.2 การจัดอาจารย์เข้าสอน พบว่า ผู้บริหารจัดการอาจารย์เข้าสอนตามวุฒิและประสบการณ์ ใช้เงินบำรุงการศึกษาจ้างอาจารย์ผู้สอนเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ โดยมีหัวหน้าภาควิชาช่วยในการจัดทำแผนงานด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน อาจารย์ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการจัดอาจารย์เข้าสอนกลุ่มวิชาต่าง ๆ

2.2.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษา และจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ผู้ประเมินผลการจัดกิจกรรมได้แก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่ คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษ อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม โดยมีหลักเกณฑ์จัดกิจกรรมให้สนองต่อหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และการประเมินผลตามหลักสูตร

2.2.4 การจัดการนิเทศการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารจัดการนิเทศการใช้หลักสูตร โดยกำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนางาน แต่ไม่มีการวางแผนการนิเทศที่เป็นระบบและที่วางแผนส่วนใหญ่ คือ ศึกษาลักษณะปัจจุบันและปัญหาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหัวหน้าภาควิชาทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการใช้หลักสูตร กิจกรรมการนิเทศที่ใช้ได้แก่ การประชุมอาจารย์ อาจารย์ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการนิเทศการใช้หลักสูตร

2.2.5 การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ พบว่า ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในวิทยาลัย โดยการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน อาจารย์ผู้สอนได้ทำงานในสิ่งที่ตนถนัด และมีความสามารถ

2.2.6 การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมการพานักศึกษาไปศึกษายังแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น และส่งเสริมการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักศึกษา อาจารย์ผู้สอนใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น โดยให้นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการต่าง ๆ ในท้องถิ่น

2.3 ด้านการติดตามและประเมินผลหลักสูตร

2.3.1 การติดตามและประเมินผลการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารติดตามและประเมินผล โดยใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานและการพบปะสนทนา โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการทำหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการเตรียมความพร้อม

2.3.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานบริหารหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารติดตามและประเมินผลโดยใช้วิธีการพบปะสนทนา มีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าภาควิชา ทำหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล โดยกำหนดระยะเวลาในช่วงใกล้เวลาสิ้นสุดของงาน และนำผลจากการประเมินไปใช้เพื่อแก้ไขเรื่องที่บกพร่องและเป็นปัญหา อาจารย์ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานบริหารหลักสูตร

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ พุทธศักราช 2535 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536) ในวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา

3.1 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตร

3.1.1 การจัดเอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ปัญหาที่ผู้บริหารพบ คือ งบประมาณในการจัดทำไม่เพียงพอ ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับการขาดเอกสาร ตำราประกอบในการศึกษาค้นคว้า ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการพิมพ์และเผยแพร่ และมีงบประมาณในการผลิตสื่อจำกัดไม่เพียงพอ

3.1.2 การเตรียมบุคลากร ปัญหาที่ผู้บริหารพบ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในบางรายวิชา ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ

3.1.3 การจัดอาคารสถานที่ ปัญหาที่ผู้บริหารพบ คือ จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

3.1.4 การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารระบุว่าไม่พบปัญหาในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก และอาจารย์ผู้สอนไม่พบปัญหาในการติดต่อประสานงานเช่นเดียวกัน

3.1.5 การเตรียมงบประมาณ ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ งบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับ การมีขั้นตอนในการอนุมัติเงินงบประมาณมากเกินไป ทำให้ไม่เกิดความคล่องตัวในการจัดสรรงบประมาณ

3.1.6 การจัดระบบบริหารงานการใช้หลักสูตร ปัญหาที่ผู้บริหารพบ คือ บุคลากรมีจำนวนจำกัด และอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรมีจำนวนจำกัดเช่นเดียวกัน

3.1.7 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์มีน้อย ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับการขาดผู้รับผิดชอบในการประชาสัมพันธ์

3.2 ด้านการดำเนินงานบริหารหลักสูตร

3.2.1 การวางแผนงานวิชาการ ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ ขาดการศึกษาสภาพและปัญหาของวิทยาลัยก่อนการวางแผนงาน และขาดการใช้ข้อมูลและสถิติในการวางแผนงานด้านวิชาการ ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับ ขาดการศึกษาสภาพและปัญหาของวิทยาลัยก่อนการวางแผน

3.2.2 การจัดอาจารย์เข้าสอน ปัญหาที่ผู้บริหารพบคืออาจารย์ผู้สอนมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอนที่มีวุฒิตรงกับสาขาวิชาไม่เพียงพอ

3.2.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้หลักสูตร ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ งบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับการขาดวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม

3.2.4 การจัดการนิเทศการใช้หลักสูตร ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ การไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศการใช้หลักสูตรในวิทยาลัย ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับการขาดการวางแผนการนิเทศที่เป็นระบบ

3.2.5 การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ การขาดมาตรฐานทางวิชาการหรือมาตรการในการประเมินผลงานของบุคลากร ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารขาดความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน

3.2.6 การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ การขาดงบประมาณในการพานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ ส่วนอาจารย์ผู้สอน พบปัญหาเกี่ยวกับการขาดงบประมาณสนับสนุน

3.3 ด้านการติดตามและประเมินผลหลักสูตร

3.3.1 การติดตามและประเมินผลการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตร ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ การไม่ได้กำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผล ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับขาดการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

3.3.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานบริหารหลักสูตร ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ การไม่ได้กำหนดนโยบาย และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผล ส่วนอาจารย์ผู้สอนพบปัญหาเกี่ยวกับการขาดบุคลากรรับผิดชอบโดยตรง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ พุทธศักราช 2535 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536) ในวิทยาลัยพลศึกษา มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตร

การจัดเอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่าวิทยาลัยมีการสำรวจจำนวน สภาพของเอกสารประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่แล้วในวิทยาลัย ให้การสนับสนุนการจัดทำเอกสารและสื่อการเรียนการสอน โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุน อำนวยความสะดวกด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำ ส่วนอาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร ตำรา วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน โดยดำเนินการจัดทำด้วยตนเองให้สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน และได้รับบริการด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวลักษณ์ นาคนปฐม (2533) วิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์การกีฬา ในวิทยาลัยพลศึกษา พบว่า ในด้านการจัดทำแผนการสอน เอกสารประกอบการสอน และสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารได้กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ ส่วนใหญ่จัดทำด้วยตนเอง โดยสนับสนุนในเรื่อง งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการดำเนินการที่ถูกต้อง ดังที่ กรมวิชาการ (2522) กล่าวว่า ในการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในด้านวัสดุ และสื่อการเรียนการสอน จะต้องวางแผนช่วยอาจารย์ผู้สอนให้มีความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องจัดหาเอกสาร เพื่อให้ในการส่งเสริมการบริหารหลักสูตรอย่างเพียงพอ เพราะการนำหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอนต้องอาศัยคำอธิบาย คำแนะนำ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เรียกว่าสื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ สงัด อุทรานันท์ (2528) กล่าวว่า เอกสารหลักสูตร ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอทั่วถึง ทันเวลากับอาจารย์ผู้สอนที่จะใช้ อันเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกและช่วยเหลืออาจารย์ผู้สอนให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง จากผลการวิจัยด้านปัญหา พบว่าวิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดทำไม่เพียงพอ อาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ การขาดเอกสาร ตำราประกอบในการศึกษาค้นคว้า ไม่ได้รับความสะดวกในการจัดพิมพ์และเผยแพร่ และมีงบประมาณในการผลิตสื่อจำกัดไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจรรยา สุวรรณศิริ (2527) วิจัยเรื่อง สภาพการใช้หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครู พบว่าด้านการจัดทำเอกสาร และคู่มือครูพบปัญหาคือ งบประมาณไม่เพียงพอ ไม่ได้รับความสะดวกในการจัดพิมพ์และเผยแพร่ ผู้วิจัยเห็นว่า วิทยาลัย

ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านการซื้อ จัดหา และการผลิตเอกสาร ตำราเพิ่มมากขึ้น เปิดโอกาสให้อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการเอกสาร ตำรา และสื่อการเรียนการสอน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ เสนอแนะว่า ก่อนจะจัดการซื้อควรจะได้สำรวจความต้องการของผู้ใช้โดยใช้การสัมภาษณ์ การสังเกต หรือการส่งแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความต้องการในการใช้สื่อ นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าวิทยาลัยอาจจะติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อขอยืม ขอบริจาคเอกสาร ตำรา หรือขอใช้แหล่งวิชาการร่วมกัน เพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้น

การเตรียมบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยสำรวจความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน โดยการตรวจสอบจากคุณวุฒิ และประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์ผู้สอน และจัดส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมระยะสั้น อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรที่วิทยาลัยพลศึกษา กรมพลศึกษา หรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นางเยาว์ ฤทธิเรืองเดช (2532) วิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครู พบว่า วิทยาลัยสำรวจความพร้อมของบุคลากร ก่อนการใช้หลักสูตร พิจารณาอาจารย์ผู้สอนโดยใช้วุฒิการศึกษา สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนเข้ารับการอบรม สัมมนาตามสาขาวิชาที่สอน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารวิทยาลัยเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัย ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการดำเนินการที่ดี เพราะคุณภาพของการจัดการศึกษาของวิทยาลัย และคุณภาพของนักศึกษาขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหาร ควรให้ความสนใจและสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ดังที่ สัจฉิ อุทรานันท์ (2527) กล่าวว่า การดำเนินการเตรียมบุคลากร เพื่อการใช้หลักสูตรใหม่อาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การประชุมชี้แจง การอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสาร และสื่อมวลชนต่าง ๆ ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับกับจุดมุ่งหมาย และความพร้อมต่าง ๆ เป็นสำคัญ ผู้วิจัยเห็นว่า วิธีที่จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนมีความเข้าใจในหลักสูตรได้ดี ควรใช้วิธีประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2524) ที่กล่าวว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการจะสนองความต้องการของผู้สอนได้ เพราะเป็นการให้ผู้เข้าประชุมเรียนรู้โดยการกระทำ และเปิดโอกาสให้มีการฝึก และมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน จากผลการวิจัยด้านปัญหา พบว่า วิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในบางรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นางเยาว์ ฤทธิเรืองเดช (2532) พบว่า ในการเตรียมบุคลากร ปัญหาที่ผู้บริหารพบคือ จำนวนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิตรงกับสาขาวิชาไม่เพียงพอ ผู้วิจัยเห็นว่าวิทยาลัยควรวางแผนเตรียมด้านพัฒนา

บุคลากรให้เป็นไปตามความต้องการของวิทยาลัย โดยจัดให้อาจารย์ผู้สอนเข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ หรือส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ขาดแคลน เพื่อนำความรู้มาพัฒนาการเรียนการสอน หรืออาจจะเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาช่วยสอนเป็นครั้งคราว โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเป็นค่าตอบแทน ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอได้อีกด้วย

การจัดอาคารสถานที่ ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาและแผนการเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพราะ อาคารสถานที่ที่ใช้ในสถานศึกษาสำหรับการเรียนการสอน เช่น ห้องเรียน อาคารโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ที่นักศึกษาไปฝึกงาน สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าต้องการให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างสมบูรณ์แล้วจำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดี ถูกหลักวิชาเอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุดและประหยัดด้วย ดังที่ อ่างอิง บัวศรี (2532) กล่าว ว่า หลักสูตรใหม่ย่อมต้องการสิ่งใหม่ๆ หลายอย่าง ดังนั้นจะต้องมีการจัดหาไว้ให้พร้อม ถ้าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงอาคารสถานที่ เช่น ห้องปฏิบัติการสำหรับฝึกงานตามหลักสูตรวิชาอาชีพ ก็จำเป็นต้องจัดทำให้ล่วงหน้าก่อนนำเอาหลักสูตรไปใช้ จากผลการวิจัยด้านปัญหา พบว่า วิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับจำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และบรรยากาศของสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยเห็นว่า การที่จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอ นั้น อาจจะเป็นเพราะเปิดวิทยาลัยชุมชนขึ้นในวิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งใช้สถานที่เดียวกัน มีผลให้จำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้น ดังนั้น วิทยาลัยควรจัดตั้งงบประมาณ เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อไป ส่วนปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารจะต้องปรับปรุงสภาพพื้นที่ บริเวณ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ดังที่ กิติมา ปริดีติลล (2532) กล่าวว่าผู้บริหารเข้าใจระบบงาน มีการวางแผน และวิธีดำเนินงานอย่างดีแล้ว จะทำให้ผู้ร่วมงานทุกฝ่ายรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง งานจะคล่องตัว และมีความร่วมมือในการทำงานอย่างจริงจัง ทำให้งานดำเนินไปสู่เป้าหมายได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา เช่น ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่ต่างๆ และนักศึกษา ถ้าทุกคนสามารถเข้ากันได้ดีมีความสัมพันธ์กันอย่างดีแล้ว จะทำให้บรรยากาศของสถานศึกษาน่าอยู่มีความสุข

การเตรียมงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่าวิทยาลัยจัดให้อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสนองบประมาณใช้จ่าย งบประมาณส่วนใหญ่มาจากเงินบำรุงการศึกษา โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการทุกฝ่าย และหัวหน้าภาควิชาช่วยกันจัดทำแผนการเตรียมงบประมาณ ผู้วิจัยเห็นว่าการที่วิทยาลัยให้อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสนองบประมาณค่าใช้จ่าย เป็นวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมเพราะวิทยาลัยจะได้จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ให้ตรงกับความต้องการของอาจารย์ผู้สอน และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา ตลอดจนเป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ดังที่ เมธี ปิรันธานันท์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การบริหารการใช้งบประมาณของสถานศึกษาให้ได้ผลดี มีแนวทางดำเนินการ คือ จัดวิธีการให้อาจารย์ผู้สอนขอวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อการเรียนการสอน จากผลการวิจัยด้านปัญหา พบว่า วิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณไม่เพียงพอ อาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ การมีขั้นตอนในการอนุมัติเงินงบประมาณมากเกินไป ทำให้ไม่เกิดความคล่องตัวในการจัดสรรงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวลักษณะ นาคปฐม (2533) ที่พบว่า เงินงบประมาณที่ได้รับคือเงินบำรุงการศึกษา ซึ่งมีงบประมาณน้อยและล่าช้า ทำให้ไม่เพียงพอ และไม่ทันต่อความจำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารวิทยาลัยจะต้องวางแผนจัดหางบประมาณเพิ่มขึ้น โดยของงบประมาณแผ่นดิน หรืออาจต้องหาเงินนอกงบประมาณอื่น ๆ มาช่วย ดังที่ วิจิตร ศรีธำาน (2514) กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการจัดหาเงิน และเครื่องอำนวยความสะดวกทั้งหลาย ผู้บริหารสมัยปัจจุบันจะต้องมี Economic Minded มากกว่าสมัยเดิม เพราะประเทศไทยเรามีงบประมาณจำกัด จะรอตงบประมาณแผ่นดินอย่างเดียวไม่ได้ผู้บริหารจะต้องรู้ว่าแหล่งเงินนั้นอยู่ที่ไหน และจะได้มาอย่างไร ซึ่งอาจจะขอความร่วมมือจากชุมชนหรือผู้ปกครอง สำหรับปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนในการอนุมัติเงินงบประมาณมากเกินไปนั้น ผู้บริหารจะต้องหาวิธีการแก้ไข เพื่อลดขั้นตอนในการอนุมัติงบประมาณลง ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดสรรงบประมาณ

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ เกี่ยวกับหลักสูตรไปยังหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยกำหนดระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ในช่วงก่อนการใช้หลักสูตร อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือแก่ทางวิทยาลัยในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับนักศึกษาและผู้ปกครองทราบ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการปฏิบัติที่เหมาะสม เนื่องจากหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพเป็นหลักสูตรใหม่ ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรให้กับบุคลากรในวิทยาลัย และบุคคลภายนอกได้ทราบดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) กล่าวว่า การ

ใช้หลักสูตรใหม่จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรส่วนหนึ่ง การเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการยอมรับหลักสูตรใหม่นั้น จะต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ สื่อที่ใช้ในการแนะนำหลักสูตร มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายของการใช้หลักสูตร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เอกสารแผ่นพิมพ์ สิ่งเหล่านี้สามารถใช้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดยทั่วไป ส่วนอาจารย์ผู้สอนนั้นควรจะได้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า การประชาสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้วิทยาลัยได้รับความร่วมมือจากบุคคลภายในวิทยาลัย และได้รับการสนับสนุนจากบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นผลทำให้การบริหารหลักสูตร ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยด้านปัญหา พบว่า วิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์มีน้อย อาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดผู้รับผิดชอบในการประชาสัมพันธ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เขียวลักษณ์ นาคนพรม (2533) พบว่า มีระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรน้อย ผู้วิจัยเห็นว่า วิทยาลัยควรที่จะวางแผนกำหนดระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้แน่นอน ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนประชาสัมพันธ์หลักสูตรว่า ควรจัดเป็น 3 ระยะ คือ ก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตร และภายหลังจากการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่าวิทยาลัยควรจัดดำเนินการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ชัดเจน

2. ด้านการดำเนินงานบริหารหลักสูตร

การจัดอาจารย์เข้าสอน ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยจัดอาจารย์เข้าสอนโดยพิจารณาจากวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน ส่วนรายวิชาที่ขาดอาจารย์ผู้สอน จะเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาช่วยสอน โดยจ่ายค่าตอบแทนจากเงินบำรุงการศึกษา มีหัวหน้าภาควิชาและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ร่วมกันจัดทำแผนงานด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่ถูกต้อง สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวว่า การจัดอาจารย์เข้าสอนเป็นงานของฝ่ายวิชาการ การพิจารณาความเหมาะสมและถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็น จัดอาจารย์เข้าสอนตามความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ จัดตามวุฒิทางการศึกษา จัดตามความสนใจ และความถนัด จัดตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ จากผลการวิจัยด้านปัญหา พบว่า วิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอนมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ผู้วิจัยเห็นว่า อาจจะมีสาเหตุมาจากในปีการศึกษา 2538 วิทยาลัยพลศึกษาขยายการเปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้รับ

การจัดสรรอัตราค่าจ้าง เป็นผลทำให้อาจารย์ผู้สอนต้องรับผิดชอบจำนวนรายวิชาและชั่วโมงสอนเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า กรมพลศึกษา ควรจัดสรรอัตราค่าจ้าง และ/หรือจัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนวิทยากรเพิ่มมากขึ้น ให้สอดคล้องกับจำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอน และวิทยาลัยควรจัดบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอนให้ช่วยสอนเพื่อบรรเทาปัญหาการที่อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนชั่วโมงสอนมากเกินไป

การจัดการนิเทศการใช้หลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารจัดการนิเทศการใช้หลักสูตร โดยกำหนดเป็นนโยบาย เพื่อพัฒนางาน แต่ไม่ได้วางแผนการปฏิบัติในการนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน มีหัวหน้าภาควิชาทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการใช้หลักสูตร กิจกรรมการนิเทศที่ใช้คือ การประชุมอาจารย์ อาจารย์ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการนิเทศ ผู้วิจัยเห็นว่า วิทยาลัยควรจัดให้มีการนิเทศการใช้หลักสูตรที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบและชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุง ส่งเสริมการเรียนการสอนและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังที่ อังกร บัวศรี (2532) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องจัดขึ้น โดยความร่วมมือของอาจารย์ผู้สอนในการนิเทศการใช้หลักสูตรสามารถจัดในรูปของการนิเทศภายใน มีผู้บริหารเป็นผู้จัดตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งเมื่อเกิดปัญหาหรืออุปสรรคสามารถแก้ไขได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ จันทิภา ลิ้มปิเจริญ (2528) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้อาจารย์ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจ หลักการ จุดหมายและโครงสร้างที่แท้จริงของหลักสูตร ช่วยให้อาจารย์ผู้สอน ตระหนักถึงปัญหาของการใช้หลักสูตรที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ว่าเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขและแก้ไขได้

การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในวิทยาลัย โดยการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ส่วนอาจารย์ได้ทำงานในสิ่งที่ตนถนัด และมีความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ สวัสดิ์ อุดมโกชน์ (2533) ที่เสนอแนะว่า ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษา โดยให้ความสะดวกสบายตามสมควรในการทำงาน มีอุปกรณ์ วัสดุสนับสนุน ยกย่อง ให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน สร้างความพึงพอใจในงานที่ทำ โดยเปิดโอกาสให้อาจารย์ทำงานในสิ่งที่เขาถนัด และแสดงความสามารถในการริเริ่มงานใหม่ ผู้วิจัยเห็นว่า การส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่อาจารย์ผู้สอน จะทำให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของงาน ดังที่ ภิญโญ สาร (2526) กล่าวว่า ขวัญและกำลังใจ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องส่งเสริม

ให้มีขึ้นในสถานศึกษา เพราะงานของสถานศึกษาจะเจริญ หรือเสื่อมขึ้นอยู่กับการส่งเสริมขวัญ และกำลังใจให้กับอาจารย์ผู้สอน ถ้าอาจารย์มีขวัญและกำลังใจดี การเรียนการสอนของ อาจารย์ย่อมมีประสิทธิภาพ ผลงานจะออกมาดี มีแรงจูงใจที่จะทำงาน นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเพื่อเป็นการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์มากยิ่งขึ้น ผู้บริหารควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม

3. ด้านการติดตามและประเมินผลหลักสูตร

การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร จากผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยติดตามและประเมินผลโดยใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงานและพบปะสนทนา โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าภาควิชา รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล นำผลจากการประเมินไปใช้เพื่อแก้ไขเรื่องที่เป็นพร่องและเป็นปัญหา จากผลการวิจัยด้านปัญหา พบว่า วิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับการไม่ได้กำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผล ส่วนอาจารย์ผู้สอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ ขาดการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยเห็นว่า การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นในการที่จะทราบว่า การนำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีจุดบกพร่องที่เป็นปัญหาในด้านใดบ้าง เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไขหรือส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การที่วิทยาลัยมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าภาควิชา รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผลนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการดำเนินการที่ถูกต้อง เนื่องจากบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สามารถที่จะดำเนินการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อพัฒนาการใช้หลักสูตรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่า วิทยาลัยควรกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลให้ชัดเจน และจัดให้มีการติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดระยะเวลาให้แน่นอน ดังที่ สันต์ ธรรมบำรุง(2527) กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตร ควรจะดำเนินการและกระทำอยู่เสมอ เพื่อการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร ให้มีคุณภาพดีที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมพลศึกษา

1. ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้กับวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณในการจัดซื้อเอกสาร ตำรา วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และค่าตอบแทนวิทยากร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยพลศึกษา
2. ควรบรรจุ แต่งตั้งหรือโอนย้ายบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอน และขาดแคลนผู้สอน ไปให้กับวิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและคุณภาพ
3. ควรจัดประชุม สัมมนา และมีกอบรม อาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้ครอบคลุมทุกรายวิชา และทุกด้าน เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยาลัยพลศึกษา

1. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ควรจัดส่งอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอน บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ
3. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การใช้หลักสูตรบรรลุตามวัตถุประสงค์
4. ควรดำเนินการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยพลศึกษา
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในวิทยาลัยพลศึกษา
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การประเมินผลหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในวิทยาลัยพลศึกษา